

Regulamin wprowadzony Uchwałą Zarządu PBS Nr 152/2017 z dnia 12 lipca 2017 r.

Uchwały wprowadzające zmiany:

Uchwała Zarządu PBS Nr 158/2017 z dnia 19 lipca 2017 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 187/2017 z dnia 6 września 2017 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 228/017 z dnia 9 listopada 2017 r.

Uchwała Zarządu PBS nr 166/2018 z dnia 12 września 2018 r.

Uchwała Zarządu PBS nr 169/2018 z dnia 20 września 2018 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 179/2018 z dnia 26 września 2018 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 187/2018 z dnia 10 października 2018 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 234/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r.

Uchwała Zarządu PBS Nr 8/2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.

REGULAMIN

UDZIELANIA KREDYTÓW I POŻYCZEK KONSUMENCKICH

W PODKARPACKIM BANKU SPÓŁDZIELCZYM

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Na warunkach określonych w niniejszym Regulaminie Bank udziela kredytów i pożyczek konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim z późn. zm. Kredyt/pożyczka może być udzielany na podstawie umowy zawartej między Kredytobiorcą, a Bankiem, przy udziale Pośrednika.
2. Regulamin ma zastosowanie do umów o kredyt konsumencki i pożyczkę konsumencką, zawieranych przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy **począwszy od dnia 22 lipca 2017 r.**, które w swej treści odwołują się do jego postanowień.
3. W zakresie nieuregulowanym odrębnie w umowie kredytu/pożyczki zastosowanie mają postanowienia niniejszego Regulaminu.
4. Niniejszy Regulamin wraz z umową oraz wyciągiem z Taryfy opłat i prowizji jest wręczany Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy przed zawarciem Umowy. Powyższą zasadę stosuje się odpowiednio do osób ustanawiających prawne zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki, którym wręcza się treść umowy ustanawiającej zabezpieczenie przy jej podpisaniu.

§ 2

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) **Bank (PBS)** - Podkarpacki Bank Spółdzielczy z siedzibą w Sanoku, 38 – 500 Sanok, ul. Mickiewicza 7;
- 2) **Bazy danych** – zbiory danych prowadzone dla celów oceny ryzyka kredytowego przez instytucję, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz biura informacji gospodarczej, o których mowa w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych;
- 3) **Działania windykacyjne** - działania Banku zmierzające do odzyskania swojej wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu we własnym zakresie bądź poprzez organy egzekucyjne;
- 4) **Karencja** – przyznawane na wniosek klienta czasowe zawieszenie spłaty kapitału kredytu powodujące następnie wzrost wysokości kapitałowej części rat kredytu, spłacanych po zakończeniu karencji, o kwotę kapitału należnego do spłaty w okresie karencji i przy założeniu, że w związku z Karencją nie dochodzi do wydłużenia pierwotnego okresu kredytowania;
- 5) **Konto osobiste (ROR)** - rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy prowadzony w Banku, na który wpływają świadczenia pieniężne;
- 6) **Kredyt/Kredyt konsumencki** – kredyt udzielony w oparciu o zapisy niniejszego Regulaminu niezabezpieczony hipoteką, do którego ma zastosowanie ustawa z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim;
- 7) **Kredytobiorca/Pożyczkobiorca** – stroną umowy kredytu/pożyczki korzystającą z kredytu/pożyczki;
- 8) **Okres korzystania z kredytu/pożyczki** – okres liczony od dnia uruchomienia kredytu/pożyczki do dnia określonego w umowie kredytu/pożyczki jako ostateczny termin spłaty kredytu/pożyczki;
- 9) **Postawienie zadłużenia w stan wymagalności** – dzień, w którym powstaje obowiązek Kredytobiorcy do natychmiastowej spłaty całości zadłużenia;
- 10) **Pośrednik** – przedsiębiorca, z którym Bank zawarł umowę obejmującą pośrednictwo przy udzielaniu kredytów/pożyczek lub umowę agencyjną obejmującą pośrednictwo, na mocy którego przedsiębiorca za wynagrodzeniem wypłacanym przez Bank, pośredniczy w zawieraniu umów kredytu w imieniu lub na rzecz Banku;
- 11) **Pożyczka/pożyczka konsumencka** – pożyczka udzielona w oparciu o zapisy niniejszego Regulaminu niezabezpieczona hipoteką, do której ma zastosowanie ustawa z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim.
- 12) **Przedsiębiorca** - przedsiębiorca w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z późn. zm. lub przedsiębiorca zagraniczny w znaczeniu art. 5 pkt 3 tej ustawy;
- 13) **Regulamin** – niniejszy Regulamin udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich w Podkarpackim Banku Spółdzielczym;
- 14) **Stawka WIBOR** - Warsaw Interbank Offered Rate – wyrażona w skali roku średnia stopa oprocentowania, po którym w danym dniu roboczym banki krajowe udzielają pożyczek innym bankom, obliczana dla poszczególnych terminów, której proces ustalania organizuje GPW Benchmark S.A. z siedzibą w Warszawie, publikowana na stronie internetowej www.gpwbenchmark.pl, w prasie ogólnopolskiej oraz na tablicach ogłoszeń w Banku;
- 15) **Termin uruchomienia kredytu/pożyczki** – dzień określony w umowie, w którym kredyt/pożyczka postawiony jest do dyspozycji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy;
- 16) **Trwały nośnik/trwały nośnik informacji** – nośnik umożliwiający Kredytobiorcy przechowywanie adresowanych do niego informacji w sposób umożliwiający dostęp do nich przez odpowiedni okres do celów sporządzenia tych informacji i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezminionej postaci np. pismo (forma papierowa), płyta CD, plik PDF, karta pamięci;
- 17) **Umowa** - umowę o kredyt/pożyczkę;
- 18) **Umowa o kredyt wiązany** – umową kredytu/pożyczki, w tym umową kredytu ratalnego, z którego jest **wyłączenie** finansowane nabycie towaru lub usługi, (tj. kwota kredytu lub pożyczki, pokrywa całość ceny sprzedaży lub wynagrodzenia za usługę), zawierana przy udziale pośrednika, który jest sprzedawcą finansowanego kredytem towaru lub świadczy finansowaną kredytem usługę, lub zawierana bez udziału Pośrednika, jeżeli nabycie towaru lub usługi jest finansowane kredytem, a towar lub usługa są szczegółowo określone w umowie o kredyt;

- 19) **Umowa o współpracy** – umowa, o której mowa w pkt 10;
- 20) **Wnioskodawca** – osobę fizyczną ubiegającą się o kredyt/ pożyczkę;
- 21) **Wskaźnik referencyjny** - wskaźnik referencyjny w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r., w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, w tym Stawka WIBOR;
- 22) **Wypowiedzenie umowy kredytowej/umowy pożyczki** – oświadczenie woli Banku, składane Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy w okolicznościach określonych w umowie i w Regulaminie, powodujące odmowę dalszego kredytowania Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy na warunkach umowy oraz obowiązek spłaty zadłużenia w określonym terminie;
- 23) **Zabezpieczenie** - forma prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, stosowana w Banku;
- 24) **Zadłużenie** - dług kredytobiorcy/pożyczkobiorcy wobec Banku, powstały z tytułu udzielenia kredytu/pożyczki, obejmujący kwotę niespłaconego kredytu/pożyczki wraz z odsetkami oraz wszelkimi innymi należnościami Banku;
- 25) **Zarząd** – Zarząd Podkarpackiego Banku Spółdzielczego;
- 26) **Zdolność kredytowa** - zdolność do terminowej spłaty rat kredytu/pożyczki wraz z odsetkami w umownych terminach spłaty;

§ 3

1. Bank udziela kredytów i pożyczek konsumenckich według aktualnie obowiązującej oferty produktowej wprowadzanych na mocy uchwał Zarządu Banku, w szczególności:
 - 1) kredytów gotówkowych,
 - 2) kredytów okolicznościowych,
 - 3) kredytów konsolidacyjnych,
 - 4) kredytów w sprzedaży ratalnej,
 - 5) pożyczek pieniężnych.
2. Uchwały, o których mowa w ust.1 określają rodzaj (nazwę kredytu/pożyczki), maksymalną kwotę kredytu/pożyczki, oraz warunki finansowe udzielania kredytu/pożyczki.
3. Wysokość kredytu/pożyczki uzależniona jest od zdolności kredytowej wnioskodawcy i nie może być wyższa niż określona według uchwały, o której mowa w ust. 2.
4. Kredyty ratalne udzielane są na podstawie umowy zawartej między Kredytobiorcą(ami), a Bankiem, przy udziale Pośrednika Szczegółowe zasady współpracy z Pośrednikami, w tym tryb zawierania umów kredytowych, określone są w Umowach o współpracy.

§ 4

1. Na podstawie art. 105 ust. 4 d) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe z późn. zm. Bank może za pośrednictwem Biura Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie – Biuro Obsługi Klienta BIK, Budynek Adgar Plaza, ul. Postępu 17A, 02-676 Warszawa przekazać do instytucji finansowych, będących podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umowy a związanych z wykonywaniem czynności bankowych.
2. Kredytobiorca/pożyczkobiorca w treści wniosku kredytowego/o pożyczkę wyraża zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie przez: Biuro Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie - Biuro Obsługi Klienta BIK, Budynek Adgar Plaza, ul. Postępu 17A, 02-676 Warszawa („Biuro Informacji Kredytowej S.A.”), Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie, ul. L. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa, („Związek Banków Polskich”), Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą we Wrocławiu, ul. Danuty Siedzikówny 12, 51-214 Wrocław („Krajowy Rejestr Długów”), InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa („InfoMonitor”), Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Płocka 9/11 B, 01-231 Warszawa przekazanych przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy, a dotyczących go informacji oraz zapytań banków, stanowiących tajemnicę bankową, w tym będących danymi osobowymi, powstałymi lub przekazanymi w związku ze złożeniem przez niego wniosku skutkującego podjęciem przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy czynności bankowych, a to na warunkach i w zakresie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych oraz innych ustaw.
3. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, poręczyciel/e oraz osoby wyrażające zgodę na zaciągnięcie kredytu/pożyczki w treści umowy wyrażają/ają również zgodę na przetwarzanie i udostępnianie przez Biuro Informacji Kredytowej S.A., Bank Polskiej Spółdzielczości S.A oraz Podkarpacki Bank Spółdzielczy dotyczących go/ich informacji, w tym stanowiących tajemnicę bankową, po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy - w zakresie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz innych ustaw.
4. Bank może udostępniać biurom informacji gospodarczej, działającym na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych dane o zobowiązaniach Kredytobiorcy/Poręczyciela powstałych z tytułu niniejszej umowy, gdy spełnione będą łącznie następujące warunki:
 - 1) zobowiązanie wobec Banku powstało w związku z określonym stosunkiem prawnym, w szczególności z tytułu umowy o kredyt konsumencki,
 - 2) łączna kwota wymagalnych zobowiązań wobec Banku wynosi co najmniej 200 złotych oraz są one wymagalne od co najmniej 30 dni,

- 3) upłynął co najmniej miesiąc od wysłania przez Bank listem poleconym albo doręczenia dłużnikowi do rąk własnych, na adres do doręczeń wskazany przez dłużnika, a jeżeli nie wskazał takiego adresu - na adres miejsca zamieszkania, wezwania do zapłaty, zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura informacji gospodarczej, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura,
- 4) nie upłynęło 6 lat od dnia wymagalności zobowiązania, a w przypadku roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczeń stwierdzonych ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd nie upłynęło 6 lat od dnia stwierdzenia roszczenia.
5. Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych z późn. zm. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w treści wniosku kredytowego/o pożyczkę upoważnia Bank do wystąpienia i uzyskania z Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A z siedzibą we Wrocławiu, ul. Danuty Siedzikówny 12, 51-214 Wrocław a także InfoMonitora Biura Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa („InfoMonitor”) danych gospodarczych w rozumieniu art. 2 cytowanej wyżej ustawy o jego zobowiązaniach, uzyskanych przez Krajowy Rejestr Długów oraz InfoMonitor. Kredytobiorca upoważnia także do wystąpienia i uzyskania przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy informacji stanowiących tajemnicę bankową obejmujących jego dane osobowe oraz informacje o jego zobowiązaniach wynikających z czynności bankowych, w tym dane o wynikającym z nich zadłużeniu, uzyskanych przez Krajowy Rejestr Długów oraz InfoMonitor od innych banków lub od Biura Informacji Kredytowej S.A i Związku Banków Polskich.
6. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w treści wniosku kredytowego/o pożyczkę upoważnia Biuro Informacji Kredytowej S.A. i Związek Banków Polskich do udostępnienia Krajowemu Rejestrowi Długów oraz InfoMonitorowi, z zasobów informacyjnych tych instytucji danych gospodarczych, stanowiących tajemnicę bankową, dotyczących jego zadłużenia wobec banków lub instytucji upoważnionych do udzielania kredytów, przekraczających 200 zł (dwieście złotych) lub o braku danych o takim zadłużeniu.

Rozpatrywanie wniosków o udzielenie kredytu/pożyczki

§ 5

1. Kredyt/pożyczka może być udzielony osobie fizycznej posiadającej obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu w Polsce, mającej pełną zdolność do czynności prawnych, zdolność kredytową oraz spełniającej pozostałe warunki określone w Regulaminie na cel nie związany z działalnością gospodarczą.
2. Bank udziela kredytów/pożyczek w PLN.
3. Kredyt/pożyczka może być udzielony osobie wymienionej w ust. 1, jeżeli uzyskuje ona stałe dochody miesięczne z tytułu:
- 1) zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, kontraktu menedżerskiego lub umowy cywilno – prawnej,
 - 2) emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub renty,
 - 3) prowadzonej działalności gospodarczej lub wykonywania wolnego zawodu z zastrzeżeniem ust. 8 pkt 7)
 - 4) prowadzenia gospodarstwa rolnego,
 - 5) innych udokumentowanych źródeł;
- w wysokości zapewniającej spłatę zaciągniętego kredytu/pożyczki wraz z odsetkami, w terminach ustalonych w umowie.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5 okres otrzymywania dochodów ze świadczeń na czas określony, uwzględnionych przy ustalaniu zdolności kredytowej nie może się kończyć wcześniej niż przewidywany termin spłaty kredytu/pożyczki.
5. W przypadku kredytów ratalnych możliwe jest udzielenie kredytu osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, której termin upływa wcześniej niż przewidywany termin spłaty kredytu, pod warunkiem udokumentowania faktu nieprzerwanego pozostawania w zatrudnieniu u tego samego pracodawcy przez okres co najmniej równy okresowi spłaty wnioskowanego kredytu lub przedstawienia pisemnej deklaracji pracodawcy co do kontynuacji zatrudnienia, po upływie aktualnego okresu trwania umowy o pracę.
6. Jeżeli wnioskodawca uzyskuje dochody z kilku źródeł, do ustalenia jego zdolności kredytowej można przyjąć łączne dochody ze wszystkich źródeł.
7. Kredyt/pożyczka nie może być udzielony osobom:
- 1) bezrobotnym,
 - 2) nie uzyskującym dochodu,
 - 3) o nieustalonych źródłach dochodu,
 - 4) przebywającym na urlopie bezpłatnym,
 - 5) znajdującym się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę, za wyjątkiem wypowiedzenia związanego z przejściem na emeryturę,
 - 6) zatrudnionym w zakładzie pracy, który znajduje się w stanie upadłości lub likwidacji,
 - 7) prowadzącym działalność gospodarczą lub wykonującym wolny zawód przez okres krótszy niż 6 miesięcy,
 - 8) które nie wywiązywały się w latach poprzednich z terminowej spłaty udzielonych pożyczek lub kredytów,

- 9) posiadającym zadłużenia podatkowe lub zrównane z podatkowymi, np. wobec organów emerytalno – rentowych,
- 10) których dochody są przedmiotem zajęcia na podstawie tytułów wykonawczych lub dokumentów mających moc takich tytułów,
- 11) występującym w bazie klientów niesolidnych Banku lub innej Bazy danych,
- 12) posługujących się dokumentami zastrzeżonymi.

§ 6

1. Bank udziela kredytu/pożyczki po rozpatrzeniu wniosku.
2. Wnioski o udzielenie kredytu rozpatrywane są w kolejności zgłoszeń w okresie do 7 dni roboczych od daty ich złożenia w Banku wraz z kompletem dokumentów z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Wnioski o udzielenie pożyczki oraz kredytu konsolidacyjnego rozpatrywane są w kolejności zgłoszeń w okresie do 14 dni roboczych od daty ich złożenia w Banku wraz z kompletem dokumentów.
4. W przypadku kredytów/pożyczek udzielanych przez Pośrednika terminy, o których mowa w ust. 2 i 3 liczone są od przekazania do Banku dokumentacji kredytowej od Pośrednika.
5. Przy składaniu wniosku o kredyt/pożyczkę, wnioskodawca okazuje dowód osobisty oraz na żądanie Banku lub Pośrednika inny dokument potwierdzający tożsamość. W przypadku obywateli polskich za dokument tożsamości uznaje się dowód osobisty paszport lub prawo jazdy. W przypadku nierezydentów za dokument tożsamości przyjmuje się:
 - 1) paszport lub inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo wraz z zaświadczeniem o zarejestrowaniu pobytu dla:
 - a) obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, tj. Republika Islandii, Księstwo Liechtensteinu, Królestwo Norwegii,
 - c) obywatela Konfederacji Szwajcarskiej;
 - 2) kartę stałego pobytu dla obywateli innych państw, niż mowa powyżej.
Jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa przez okres dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE jest obowiązany zarejestrować swój pobyt, a członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany uzyskać kartę pobytu członka rodziny obywatela UE.
Jeżeli do kredytu przystępuje dwóch lub więcej Kredytobiorców od każdego z nich wymagane jest przedstawienie dokumentów zgodnych z warunkami dokumentowania tożsamości.
6. Wszystkie z dokumentów, o których mowa w ust. 5 muszą zawierać zdjęcie.
7. Do wniosku o udzielenie kredytu/pożyczki wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć dokumenty potwierdzające stałe źródło i wysokość uzyskiwanych dochodów oraz ewentualnie inne dokumenty uzgodnione z Bankiem podczas wstępnej rozmowy.
8. Jeżeli proponowaną formą zabezpieczenia kredytu/pożyczki jest poręczenie cywilne lub awalowany weksel, wnioskodawca przedstawia oprócz dokumentów wymienionych w ust. 5:
 - 1) dokumenty niezbędne do ustalenia wysokości dochodów uzyskiwanych przez poręczyciela (-li) zgodnie z ust. 7,
 - 2) oświadczenie (-a) poręczyciela (-li) o sytuacji majątkowej,
 - 3) ewentualne oświadczenie(-a) małżonka(-ów) poręczyciela(-li) o wyrażeniu zgody na poręczenie.
 Osoby wymienione w pkt. 2 i 3 powinny złożyć oświadczenie - zgodę na przetwarzanie ich danych osobowych.
9. Wszelkie zaświadczenia urzędowe oraz oświadczenia, o których mowa powyżej zachowują ważność przez okres jednego miesiąca od dnia wystawienia lub przez czas określony przez urząd lub pracodawcę wydającego zaświadczenie.
10. Wnioskodawca ubiegający się o kredyt konsolidacyjny przedkłada dodatkowo szczegółowy wykaz posiadanych zobowiązań na pokrycie których ma być przeznaczony kredyt konsolidacyjny.
11. Wnioskodawca ubiegający się o kredyt konsolidacyjny na pokrycie posiadanych zobowiązań, może wnioskować o przyznanie kredytu na zaspokojenie bieżących potrzeb konsumpcyjnych.

§ 7

1. Na podstawie złożonych dokumentów pracownik Banku dokonuje oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.
2. Jeżeli zabezpieczeniem spłaty kredytu/pożyczki jest poręczenie, pracownik Banku dokonuje oceny sytuacji majątkowej poręczyciela(-li) w sposób analogiczny do oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.

§ 8

1. Prawne zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki obejmuje pełną kwotę udzielonego kredytu/pożyczki wraz z odsetkami i innymi należnościami ubocznymi.
2. Bank może zażądać od Wnioskodawcy ustanowienia zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki według swego uznania opartego na ocenie zdolności kredytowej Wnioskodawcy oraz możliwości uzyskania zwrotu kredytu/pożyczki w przypadku braku jego spłaty. Żądając ustanowienia zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, Bank uwzględnia sytuację osobistą i majątkową kredytobiorcy/pożyczkobiorcy, jego zdolność kredytową a także faktyczne możliwości ustanowienia danego zabezpieczenia przez Wnioskodawcę lub osoby trzecie.
3. Zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki mogą być w szczególności:
 - 1) weksel in blanco z awalem i klauzulą „nie na zlecenie”,
 - 2) cesja wierzytelności w szczególności z umowy rachunku bankowego w innym banku,

- 3) poręczenie według prawa cywilnego,
 - 4) blokada rachunku lokaty terminowej w innym banku wraz z pełnomocnictwem dla Banku do dysponowania środkami zgromadzonymi na tym rachunku,
 - 5) blokada rachunku lokaty terminowej w Banku wraz z pełnomocnictwem do pobierania w ciężar tego rachunku należności Banku wynikających z umowy o kredyt/pożyczkę;
 - 6) przeniesienie własności środków pieniężnych na rachunek Banku w trybie art. 102 ustawy Prawo bankowe;
 - 7) zastaw rejestrowy,
 - 8) przewłaszczenie rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych,
 - 9) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotu zastawu lub przewłaszczenia,
 - 10) ubezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki na wypadek śmierci i trwałej niezdolności do pracy, gdzie jako uposażony uprawniony do uzyskania odszkodowania wskazany jest Bank, z jednoczesną z cesją praw (wierzytelności) z polisy ubezpieczeniowej,
 - 11) notarialne oświadczenie o poddaniu się egzekucji lub notarialne pełnomocnictwo do złożenia takiego oświadczenia przez Bank.
 - 12) W przypadku kredytu z obowiązkowym ubezpieczeniem Kredytobiorcy na życie obligatoryjnym zabezpieczeniem w całym okresie kredytowania jest ubezpieczenie spłaty kredytu na wypadek śmierci i trwałej niezdolności do pracy, gdzie jako uposażony uprawniony do uzyskania odszkodowania wskazany jest Bank, z jednoczesną z cesją praw (wierzytelności) z polisy ubezpieczeniowej.
4. Do ustalania zdolności do poręczenia przez poręczyciela(i) i wymogów im stawianych, stosuje się odpowiednio zasady dotyczące kredytobiorców/pożyczkobiorców.
 5. Koszty związane z ustanowieniem prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, ponosi Kredytobiorca/Pożyczkobiorca.
 6. Ustanowienie zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 9 bądź ubezpieczenia spłaty kredytu na wypadek śmierci lub trwałej niezdolności do pracy, o którym mowa w ust. 3 pkt 10) może być zrealizowane poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia oferowanej przez Bank jako agenta ubezpieczeniowego lub w samodzielnie wybranym przez Wnioskodawcę towarzystwie ubezpieczeń, przy czym w każdym przypadku pod warunkiem, że spełnione zostaną określone przez Bank wymogi dot. zakresu ochrony ubezpieczeniowej. Wymagany przez Bank zakres ochrony ubezpieczeniowej określony jest w formularzu informacyjnym, który Wnioskodawca otrzymuje przed zawarciem umowy o kredyt/pożyczkę. W przypadku, gdy Wnioskodawca dokona wyboru towarzystwa ubezpieczeniowego innego niż oferowane przez Bank jako Agent, a w warunki tego ubezpieczenia nie spełniają tych wymogów Banku co do zakresu ochrony ubezpieczeniowej Bank odmówi przyjęcia takiego ubezpieczenia informując Wnioskodawcę o przyczynach odmowy na piśmie.
 7. Jeżeli kredytobiorca/pożyczkobiorca lub osoba trzecia, w odrębnym dokumencie udzieli Bankowi w formie aktu notarialnego, nieodwołanego w okresie kredytowania pełnomocnictwa do złożenia w imieniu kredytobiorcy/pożyczkobiorcy lub osoby trzeciej, a wobec Banku jako drugiej strony, notarialnego oświadczenia o poddaniu się egzekucji zapłaty lub wydania rzeczy na podstawie art. 777 § 1 pkt. 4) do 6) Kodeksu postępowania cywilnego, wówczas o ile Umowa nie stanowi inaczej, mają zastosowanie następujące zasady wykonywania umocowania:
 - 1) oświadczenie może zostać złożone przez Bank w przypadku: utraty zdolności kredytowej lub naruszenia warunków umowy, skutkujących wypowiedzeniem Umowy przez Bank i brakiem spłaty całości zobowiązań do upływu okresu wypowiedzenia; opóźnieniem w spłacie pełnych rat kredytu/pożyczki, trwającym dłużej niż 3 miesiące, po uprzednim pisemnym wezwaniu i wyznaczeniu dodatkowego co najmniej 14 - dniowego terminu na spłatę zaległości; w przypadku gdyby pomimo upływu okresu obowiązywania Umowy, nie doszło do spłaty zobowiązań wynikających z Umowy,
 - 2) oświadczenie o poddaniu się egzekucji zapłaty może zostać złożone w wysokości w akcie określonej obejmującej wszystkie wymagalne na datę złożenia oświadczenia zobowiązania wraz z dalszymi odsetkami, lub do wysokości stanowiącej 200 % kwoty udzielonego kredytu/pożyczki, obejmującej należność główną, należności uboczne w tym odsetki, koszty zaspokojenia oraz roszczenia odszkodowawcze,
 - 3) oświadczenie o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy może obejmować rzeczy oznaczone co do gatunku, ilościowo w akcie określone, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, których Bank jest właścicielem lub co do których przysługuje mu roszczenie o wydanie na innej podstawie prawnej,
 - 4) w oświadczeniu Bank może określić termin wykonania obowiązku zapłaty lub wydania rzeczy, odpowiadający terminowi wynikającemu z Umowy lub innych umów zawartych przez kredytobiorcę/pożyczkobiorcę, lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie takich obowiązków, ewentualnie wskazać zdarzenie od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku zapłaty oraz termin, do którego Bank może wystąpić o nadanie takiemu aktowi klauzuli wykonalności,
 - 5) w przypadku złożenia oświadczenia w imieniu osoby trzeciej będącej dłużnikiem rzeczowym z tytułu hipoteki lub zastawu, oświadczenie będzie obejmowało poddanie się egzekucji z przedmiotu obciążonego zastawem lub hipoteką,
 - 6) kredytobiorca/pożyczkobiorca lub osoba trzecia, jest obowiązana pokryć koszty złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji,
 - 7) Bank powiadomi kredytobiorcę/pożyczkobiorcę oraz i ile ma zastosowanie osobę trzecią, o złożeniu oświadczenia o poddaniu się egzekucji, w którym wezwie do zwrotu kosztów powstałych z tego tytułu.

8. Postanowienia ust. 7 stosuje się do Umów zawieranych od dnia 1 grudnia 2018 roku jeżeli na mocy ich uzgodnionej z Kredytobiorcą treści, przewidziano zabezpieczenie spłaty wierzytelności Banku, w formie opisanego tam pełnomocnictwa.

§ 9

1. O podjętej decyzji co do udzielenia kredytu/pożyczki pracownik Banku powiadamia wnioskodawcę w sposób ustalony podczas rozmowy kwalifikacyjnej.
2. Bank może odmówić udzielenia kredytu/pożyczki z powodu braku zdolności kredytowej Wnioskodawcy lub w oparciu o informacje zawarte w Bazie danych lub wewnętrznym zbiorze danych Banku. Jeżeli Bank odmówi Wnioskodawcy udzielenia kredytu/pożyczki na podstawie informacji zawartych w Bazie danych lub wewnętrznym zbiorze danych Banku niezwłocznie przekazuje Wnioskodawcy nieodpłatną informację o wynikach tego sprawdzenia wskazując bazę danych, w której dokonano sprawdzenia.
3. W przypadku odmowy przyznania kredytu/pożyczki Bank zwraca - na żądanie wnioskodawcy złożone dokumenty z wyjątkiem wniosku.
4. Nie zgłoszenie się wnioskodawcy i poręczyciela(-li) w terminie ustalonym z Bankiem dla podpisania umowy kredytu/pożyczki, może być potraktowane jako odstąpienie wnioskodawcy od jej zawarcia.

Zawarcie umowy kredytu/pożyczki

§ 10

1. Jeżeli w ocenie Banku (lub Pośrednika) Wnioskodawca spełnia warunki do otrzymania kredytu/pożyczki Bank/Pośrednik na wniosek Klienta, przekazuje mu nieodpłatnie projekt Umowy o kredyt/pożyczkę zawierający dane Klienta oraz wszystkie warunki na jakich kredyt/pożyczka mógłby zostać udzielony.
2. Bank lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy o kredyt/pożyczkę udziela Wnioskodawcy wyjaśnień dotyczących treści informacji przekazanych przed zawarciem umowy oraz postanowień zawartych w umowie, która ma zostać zawarta, w sposób umożliwiający podjęcie decyzji dotyczącej umowy o kredyt/pożyczkę.
3. Przed zawarciem Umowy Bank (lub Pośrednik), wręcza Wnioskodawcy formularz informacyjny zawierający dane dotyczące kredytu/pożyczki, wymienione w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Formularz informacyjny jest przekazywany na trwałym nośniku w czasie umożliwiającym Wnioskodawcy zapoznanie się z zawartymi w nim informacjami.
4. W przypadku umowy o kredyt/pożyczkę, udzielanej przy udziale Pośrednika, Pośrednik w zależności od rodzaju łączącej go z Bankiem Umowy, wraz z doręczeniem formularza informacyjnego opisanego ust. 2, przekazuje Wnioskodawcy na trwałym nośniku informacje:
 - 1) o zakresie umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych w imieniu Banku,
 - 2) informację, że Pośrednik kredytowy współpracuje z Bankiem,
 - 3) informację o wysokości ewentualnych kosztów czynności faktycznych lub prawnych związanych z przygotowaniem, oferowaniem, zawieraniem lub wykonywaniem umowy o kredyt, które pośrednik kredytowy otrzymuje od konsumenta,
 - 4) informację, czy pośrednik kredytowy otrzymuje wynagrodzenie od Banku.
5. Jeżeli bezpośrednio po otrzymaniu/wysłaniu formularza opisanego w ust. 3, Wnioskodawca nie zawrze Umowy kredytu/pożyczki, a następnie stawi się celem zawarcia umowy kredytu/pożyczki, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania/wysłania formularza, Bank zawrze umowę kredytu/pożyczki, na warunkach opisanych w formularzu, o ile Wnioskodawca złoży pisemne oświadczenie, że nie zmieniły się okoliczności brane przez Bank pod uwagę przy dokonywaniu oceny zdolności kredytowej, zawarte we wniosku kredytowym oraz w przekazanych Bankowi dokumentach i oświadczeniach, a jednocześnie kredyt/pożyczka, w związku z którym Bank przedstawił formularz informacyjny, będzie dalej w ofercie Banku.
6. Obowiązek doręczenia Wnioskodawcy formularza, o którym mowa w ust. 3 i 5 nie dotyczy tych Pośredników (sprzedawców lub usługodawców), którzy pośrednictwo kredytowe prowadzą w ramach działalności pomocniczej.

§ 11

1. Bank (lub Pośrednik), przed przedstawieniem Umowy do podpisu, na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu (np. prawa jazdy, paszportu) - potwierdza tożsamość Wnioskodawcy i poręczyciela(-li). Umowa sporządzana jest w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.
2. Pracownik Banku/Pośrednik przekazuje Wnioskodawcy przygotowaną do podpisu treść Umowy wraz z Regulaminem oraz wyciągiem z Taryfy opłat i prowizji, celem zapoznania się z ich treścią.
3. W imieniu Banku umowę kredytu/pożyczki podpisują osoby upoważnione do składania oświadczeń w jego imieniu. Osoby podpisujące umowę kredytu/pożyczki są zobowiązane do parafowania każdej strony umowy. Jeżeli podpisy na umowie nie są składane jednocześnie przez Bank i Kredytobiorcę/ Pożyczkobiorcę, umowa wiąże dopiero po złożeniu podpisów przez drugą stronę. Załącznikiem do umowy jest „Dyspozycja Klienta w sprawie sposobu przekazywania przez Bank informacji o usługach bankowych. Złożenie przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę „Dyspozycji...” przy zawarciu Umowy kredytowej/umowy pożyczki nie jest wymagane, w przypadku gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca złożył już taką dyspozycję w Banku i nie zamierza jej zmienić.
4. Przy zawarciu umowy Bank wręcza Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy harmonogram spłat, określający:
 - 1) określenie terminu, wysokości raty kredytu z wyodrębnieniem jej poszczególnych składników, w szczególności kapitału, odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu/pożyczki, które Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany ponieść;

- 2) w przypadku umów o kredyt/pożyczkę, które przewidują możliwość zmiany stopy oprocentowania lub wszelkich innych kosztów kredytu - informacje, że dane zawarte w harmonogramie obowiązują do momentu zmiany stopy oprocentowania lub wszelkich innych kosztów kredytu składających się na wysokość raty kredytu.
5. Zawarcie umowy o kredyt/pożyczkę daje Bankowi uprawnienia do kontroli sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy/pożyczkobiorcy i poręczycieli, a w przypadku kredytu również do kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonego kredytu. W przypadku zmiany całkowitej kwoty kredytu/pożyczki po zawarciu Umowy, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany do przedstawienia, na żądanie Kredytodawcy, dokumentów i informacji dotyczących jego aktualnej sytuacji finansowej.
6. W przypadku zawierania Umowy kredytowej/o pożyczkę przy udziale Pośrednika, nie będącego agentem umocowanym w imieniu Banku do zawarcia umowy o kredyt/pożyczkę, podpisanie przez Wnioskodawcę umowy kredytowej/o pożyczkę stanowi złożoną Bankowi ofertę jej zawarcia. Umowa zostaje zawarta z chwilą przyjęcia przez Bank tej oferty i postawienia kredytu/pożyczki do dyspozycji Kredytobiorcy/ów/Pożyczkobiorcy/ów, bez konieczności składania przez Bank oświadczenia o przyjęciu oferty. W takim przypadku po zawarciu umowy jeden jej egzemplarz, jest niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni od daty zawarcia Umowy, przekazywany Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy lub pierwszemu Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wymienionemu w nagłówku umowy, na wskazany adres zamieszkania. Egzemplarz harmonogramu spłat doręczony wraz z umową określa wiążąco wysokość poszczególnych rat kredytu/pożyczki uzależnionych od daty wypłaty kredytu/pożyczki, przy zachowaniu ilości i terminów wnoszenia rat oraz ostatecznego terminu spłaty kredytu/pożyczki, określonego w podpisanej umowie. Powyższe zasady stosuje się również do wszelkich umów, deklaracji lub oświadczeń, obejmujących ustanowienie zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki.

§ 12

1. Zmiana warunków umowy kredytu/pożyczki wymaga dla swej skuteczności formy pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem wyjątków opisanych w Umowie oraz Regulaminie.
2. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca oraz Poręczyciele są zobowiązani informować Bank o zmianie miejsca zamieszkania, nazwiska, pracodawcy i innych okolicznościach mogących mieć wpływ na terminową spłatę kredytu/pożyczki w szczególności do powiadomienia Banku w przypadku uzyskania kredytu (pożyczki) w innym banku lub dokonania poręczeń, a także do umożliwienia Bankowi przeprowadzanie badań w siedzibie Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy w zakresie związanym z oceną sytuacji finansowej oraz realności złożonego zabezpieczenia.
3. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany przedstawić informacje i dokumenty żądane przez Bank, związane z wykonywaniem uprawnień określonych Banku.
4. W razie stwierdzenia zagrożenia terminowej spłaty kredytu/pożyczki Bank może zażądać dodatkowego zabezpieczenia. Koszty związane z ustanowieniem takiego zabezpieczenia ponosi Kredytobiorca/ Pożyczkobiorca.

§ 13

1. W związku z zawartą umową oraz innymi czynnościami lub usługami realizowanymi przez Bank w okresie trwania umowy, pobiera się od Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy opłaty i prowizje, w wysokości i na zasadach określonych zgodnie z Umową oraz obowiązującą taryfą opłat i prowizji.
2. Opłaty i prowizje, w zależności od dyspozycji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, pobierane w formie:
 - 1) wpłaty gotówkowej,
 - 2) przelewu na rachunek Banku,
 - 3) w drodze potrącenia z kwoty udzielonego kredytu/pożyczki,- o ile obowiązująca taryfa opłat i prowizji lub umowa kredytu/pożyczki nie stanowi inaczej.
3. Obowiązująca „Taryfa opłat i prowizji” może ulec zmianie w okresie obowiązywania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że podwyższenie stawek opłat i prowizji w okresie trwania Umowy może nastąpić w przypadku: 1) wzrostu któregośkolwiek wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (rocznego, kwartalnego lub miesięcznego) ogłaszanego przez GUS, proporcjonalnie do wzrostu któregośkolwiek z tych wskaźników, 2) podwyższenia minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie odrębnych przepisów lub wzrostu przeciętnego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego przez Główny Urząd Statystyczny w okresach kwartalnych na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, proporcjonalnie do podwyższenia lub wzrostu, minimalnego wynagrodzenia lub wyżej opisanego wskaźnika, 3) podwyższenia cen energii lub taryf telekomunikacyjnych bądź opłat lub wynagrodzeń, stosowanych przez inne instytucje, z usług których korzysta Bank przy wykonywaniu czynności bankowych lub stosowanych przez instytucje za pośrednictwem których Bank wykonuje czynności bankowe, nie więcej niż proporcjonalnie do wzrostu takich cen, wynagrodzeń lub kosztów, 4) podwyższenia kosztów Banku, wynikających ze zmiany przepisów podatkowych, rachunkowych lub innych przepisów prawa powszechnego oraz uchwał, rekomendacji lub decyzji Komisji Nadzoru Finansowego lub innych organów, dotyczących działalności Banku lub świadczonych przez Bank usług, w tym podwyższenia składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny lub innych składek lub kosztów ponoszonych przez Bank, których wysokość jest ustalana na podstawie przepisów prawa przez inne organy lub instytucje, proporcjonalnie do wzrostu kosztów działania Banku ponoszonych w związku z tymi zmianami.
4. Bank ma prawo do wprowadzenia nowych stawek opłat lub prowizji w przypadku wprowadzenia nowych usług dostępnych dla Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy i za czynności podejmowane przez Bank w celu świadczenia tych nowych usług, lub gdy Bank w celu świadczenia usług dotychczasowych podejmuje nowe czynności, w sposób rodzący wzrost kosztów, a podjęcia nowych czynności wynika z: przepisów

prawa, uchwał, rekomendacji lub decyzji Komisji Nadzoru Finansowego lub innych organów, zmian systemów informatycznych Banku lub zmian oferty Banku dotyczącej usług wynikających z Umowy dedykowanej do wszystkich klientów Banku, bądź z umów zawartych pomiędzy Bankiem a podmiotami, z usług których korzysta Bank przy wykonywaniu czynności wynikających z Umowy.

5. Podwyższenie stawek opłat i prowizji w stosunku do wartości wskaźników opisanych w ust. 3 następuje w odniesieniu do ich wysokości obowiązującej w dniu, w którym Bank ustalił lub poprzednio wprowadził zmianę stawek opłat lub prowizji w Taryfie opłat i prowizji, mających zastosowanie do kredytu/pożyczki z którego korzysta Kredytobiorca/Pożyczkobiorca.
6. Bank ma prawo do obniżenia lub wycofania stawek opłat lub prowizji określonych w Tabeli opłat i prowizji, bez stosowania powyższych limitów i terminów takiej zmiany.
7. Zmiana Taryfy opłat i prowizji, następuje na podstawie uchwały Zarządu Banku, z dniem określonym w tej uchwale.
8. Bank informuje Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę o zmianie stawek opłat i prowizji, w sposób opisany w § 28.
9. W przypadku zmiany całkowitej kwoty kredytu/pożyczki, w czasie obowiązywania Umowy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany do przedstawienia na żądanie Banku dokumentów i informacji dotyczących jego aktualnej sytuacji finansowej.

Wyplata kredytu/pożyczki

§ 14

1. Wyplata kredytu/pożyczki następuje po podpisaniu Umowy kredytowej/pożyczki oraz po ustanowieniu zabezpieczenia jego/jej spłaty, o ile Umowa nie stanowi inaczej.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, kredyt/pożyczka wyplacany jest w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, stosownie do postanowień Umowy. Jeżeli zgodnie z treścią Umowy, sposób wyplaty kredytu/pożyczki został pozostawiony do uznania Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, kredyt/pożyczka jest wyplacany stosownie do jego pisemnej dyspozycji.
3. Wyplata kredytu konsolidacyjnego następuje poprzez realizację przelewów na spłatę istniejących zobowiązań wymienionych we wniosku kredytowym z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, na podstawie pisemnych dyspozycji Kredytobiorcy realizowanych w ciężar rachunku kredytowego, po spełnieniu warunków określonych w § 8, a w przypadku nadwyżki przeznaczonej na regulowanie bieżących zobowiązań, przelewem na Konto osobiste (ROR) prowadzone w PBS lub innym Banku.
4. Wyplata kredytu ratalnego, następuje po podpisaniu umowy kredytowej oraz po ustanowieniu zabezpieczenia jego spłaty, w formie przelewu kwoty, na poczet zapłaty za nabyty towar lub usługę.
5. Najpóźniej w dniu uruchomienia kredytu/pożyczki, w formie potrącenia z kwoty kredytu/pożyczki, Bank pobiera opłaty, prowizje lub inne koszty należne Bankowi w związku z zawarciem umowy o kredyt/pożyczkę chyba, że powyższe należności zostaną uregulowane przed uruchomieniem kwoty kredytu/pożyczki, w drodze wpłaty gotówkowej/przelewu, lub pobrane przez Bank ze wskazanego przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę, rachunku bankowego.
6. Zawarcie umowy o kredyt/pożyczkę daje Bankowi uprawnienie do kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonego kredytu, oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy/pożyczkobiorcy i poręczycieli.

§ 15

1. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo do odstąpienia od Umowy o kredyt/pożyczkę, w terminie 14 dni od daty zawarcia Umowy, bez podania przyczyny. W przypadku zawierania umowy na odległość za pośrednictwem Agenta/Pośrednika termin do odstąpienia od umowy przypada nie później niż 14 dni od daty otrzymania przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę podpisanego przez Bank egzemplarza umowy wraz z harmonogramem spłat. Gdy termin odstąpienia od Umowy przypada w dniu wolnym od pracy, to termin ten upływa w pierwszym dniu roboczym przypadającym po tym dniu. Dla zachowania terminu, jest wystarczające wysłanie oświadczenia przed jego upływem.
2. Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, powinno być złożone na piśmie na adres podany we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od Umowy. Oświadczenie może być złożone na wzorze oświadczenia o odstąpieniu.
3. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od Umowy, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wykorzystania kredytu/pożyczki, do dnia spłaty kredytu/pożyczki. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, w przypadku odstąpienia od Umowy, jest zobowiązany zwrócić Bankowi kwotę udostępnionego kredytu/pożyczki wraz z odsetkami, o których mowa powyżej, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy. Dniem spłaty kredytu/pożyczki jest dzień przekazania środków pieniężnych Bankowi.
4. W przypadku odstąpienia od Umowy, Bankowi nie przysługują żadne opłaty, z wyjątkiem bezzwrotnych kosztów poniesionych w związku z udzielonym Kredytem/Pożyczką, na rzecz organów administracji publicznej.
5. Jeżeli z Umową o kredyt/pożyczkę związana jest usługa dodatkowa świadczona przez Bank lub osobę trzecią - na podstawie umowy między tą osobą a Bankiem - w przypadku skorzystania przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę, z prawa do odstąpienia od umowy o kredyt - odstąpienie to jest skuteczne także wobec umowy o taką usługę dodatkową.

§ 16

1. W przypadku odstąpienia przez Kredytobiorcę, od Umowy o kredyt wiązany, jeżeli spełnienie świadczenia przez Bank, tj. wyplata kredytu następuje bezpośrednio na rzecz sprzedawcy lub usługodawcy, od którego Kredytobiorca nabył towar lub usługę, nawet jeżeli nie jest Pośrednikiem Banku, Kredytobiorca może od-

- stąpić od Umowy o kredyt, przez złożenie Bankowi lub Pośrednikowi, oświadczenia o odstąpieniu od Umowy.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, sprzedawca lub usługodawca jest zobowiązany do zwrotu Bankowi spełnionego na jego rzecz świadczenia. Bank przedstawia sprzedawcy lub usługodawcy kopię oświadczenia o odstąpieniu od Umowy o kredyt wiązany wraz z żądaniem zwrotu Kredytu, jeżeli oświadczenie o odstąpieniu zostało złożone Bankowi.
 3. Kredytobiorca jest zobowiązany do zwrotu Bankowi odsetek należnych mu od dnia wydania towaru przez sprzedawcę lub rozpoczęcia świadczenia usług przez usługodawcę do dnia złożenia przez Kredytobiorcę oświadczenia o odstąpieniu od Umowy, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia złożenia tego oświadczenia.
 4. W przypadku, gdy towar został wydany Kredytobiorcy, przed upływem terminu do odstąpienia od Umowy o kredyt wiązany, a Kredytobiorca skorzystał z tego prawa, sprzedawca zachowuje roszczenie o zapłatę przez Kredytobiorcę ceny, chyba że Kredytobiorca niezwłocznie zwróci towar, a sprzedawca go przyjmie; w takim przypadku umowa o nabycie towaru wygasa. Warunki dotyczące przyjęcia przez sprzedawcę towaru określa umowa między sprzedawcą a Kredytobiorcą. W przypadku umowy o świadczenie usług Kredytobiorca powinien zwrócić usługodawcy wynagrodzenie za świadczoną usługę. Strony mogą postanowić, że wydanie towaru lub rozpoczęcie świadczenia usługi może nastąpić po upływie terminu odstąpienia od Umowy o kredyt wiązany, o którym mowa w art. 53 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim.
 5. Jeżeli Kredytobiorca skorzysta z przyznanego mu, na podstawie odrębnych przepisów, prawa do odstąpienia od umowy na nabycie określonego towaru lub usługi, to odstąpienie Kredytobiorcy od tej umowy jest skuteczne także wobec Umowy o kredyt wiązany, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń. Wówczas stosuje się postanowienia ust. 1 – 4.
 6. W przypadku odstąpienia Kredytobiorcy od Umowy o kredyt wiązany, jeżeli spełnienie świadczenia przez Bank, tj. wypłata kredytu następuje na rzecz Kredytobiorcy, stosuje się postanowienia § 15.
 7. W przypadku Umów o kredyt wiązany, o ile umowa kredytu nie stanowi inaczej, Kredytobiorca najpóźniej w terminie 7 dni od daty uruchomienia kredytu, jest zobowiązany dostarczyć bezpośrednio do Banku lub złożyć u Pośrednika, jeżeli kredyt jest udzielany za jego pośrednictwem potwierdzenie odbioru towaru lub wykonania usługi, opatrzone własnoręcznym podpisem Kredytobiorcy oraz osoby wydającej towar, celem dołączenia do akt kredytowych. W przypadku przekazania potwierdzenia do Pośrednika, Pośrednik niezwłocznie dostarcza powyższe dokumenty do Banku. Potwierdzenie może być także przekazane równocześnie z wnioskiem kredytowym oraz podpisanymi przez Kredytobiorcę egzemplarzami umów kredytowych.

Obowiązki Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia

§ 17

1. Jeżeli jako zabezpieczenie spłaty kredytu przyjęto ubezpieczenie o którym mowa w § 8 ust. 3 pkt 9 lub 10 Kredytobiorca/Pożyczkobiorca zobowiązuje się do kontynuowania tego Ubezpieczenia i do opłacania należnej składki. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może zaprzestać kontynuowania ubezpieczenia w dotychczasowym towarzystwie ubezpieczeń i zawrzeć umowę ubezpieczenia w innym towarzystwie, pod warunkiem, że nowa umowa ubezpieczenia spełnia określone przez Bank wymogi dotyczące zakresu ochrony ubezpieczeniowej, określone w formularzu informacyjnym, który otrzymał Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w związku z Umową. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może w każdym czasie trwania Umowy zwrócić się do Banku o potwierdzenie czy umowa ubezpieczenia jaką zamierza zawrzeć spełnia te wymogi. W przypadku ubezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki na wypadek śmierci i trwałej niezdolności do pracy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany do opłacenia składki (jeżeli wybrany został inny niż jednorazowy sposób uiszczenia składki) na co najmniej 7 dni przed upływem okresu ochrony ubezpieczeniowej, a dowód opłacenia składki dostarczyć do Banku. W przypadku zawarcia umowy z innym niż dotychczasowy ubezpieczycielem – Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma obowiązek w terminie do upływu okresu ochrony ubezpieczeniowej dopełnić obowiązków związanych z ustanowieniem cesji praw z polisy na rzecz Banku opisanych w zawartej z Bankiem umowie o przelew wierzytelności wynikających z umowy ubezpieczenia oraz dostarczyć do Banku odpis polisy z adnotacją nowego Towarzystwa Ubezpieczeń o cesji na rzecz Banku oraz dowód opłacenia składki. W przypadku ubezpieczenia składników majątku Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy jest on zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia na kolejny okres i opłacenia składki ubezpieczeniowej na co najmniej 7 dni przed upływem okresu obowiązywania każdej poprzedniej umowy ubezpieczenia. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w terminie do upływu okresu obowiązywania poprzedniej umowy ubezpieczeniowej ma obowiązek dostarczyć do Banku polisę ubezpieczeniową z zamieszczoną na niej przez Ubezpieczyciela adnotacją o cesji wierzytelności oraz dowód uiszczenia składki.
2. Za wyjątkiem kredytu z obowiązkowym ubezpieczeniem Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może w czasie trwania umowy kredytu/pożyczki zrezygnować z zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pod warunkiem, że w terminie nie później niż do upływu okresu trwania ochrony wynikającej z umowy ubezpieczenia. ustanowi inne zaakceptowane przez Bank zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki tj.
 - 1) poręczenie lub poręczenie według prawa wekslowego, przez osobę, która posiada zdolność kredytową do spłaty poręczonego zobowiązania,
 - 2) przystąpienie do długu, przez osobę która posiada zdolność kredytową do spłaty zobowiązania,

- 3) przeniesienie prawa własności środków pieniężnych na rzecz Banku (kaucja) lub zastaw rejestrowy na wierzytelności wynikającej z rachunku lokaty terminowej, wraz z blokadą i pełnomocnictwem dla Banku do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku lokaty,
3. Zmiana sposobu zabezpieczenia wymaga sporządzenia aneksu do umowy.
4. O rezygnacji z kontynuowania umowy ubezpieczenia Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany powiadomić Bank na piśmie co najmniej 7 dni przed wygaśnięciem okresu ochrony ubezpieczeniowej proponując równocześnie inny sposób zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki wraz z dokumentami bądź informacjami koniecznymi do ustanowienia takiego zabezpieczenia.
5. W przypadku, gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w terminie opisanym w ust. 4 nie wystosuje do Banku oświadczenia o rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej wraz z dokumentami opisanymi w ust.4, koniecznymi do zmiany sposobu zabezpieczenia, a jednocześnie co najmniej do upływu okresu trwania ochrony wynikającej z umowy ubezpieczenia:
 - 1) nie wywiązał się z obowiązku opłacenia składki ubezpieczenia opisanego w ust. 1 lub nie dostarczył do Banku dowodu uiszczenia tej składki,
 - 2) nie udokumentował faktu zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia opisanego w ust. 1, opłacania składki i wykonania obowiązków związanych z ustanowieniem skutecznej cesji wierzytelności wynikających z polisy na rzecz Banku,- wówczas Bank:
 - a) w przypadku ubezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki na wypadek śmierci i trwałej niezdolności do pracy wzywa Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę do opłacenia składki, zawarcia umowy ubezpieczenia lub ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 2 pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu/pożyczki,
 - b) w przypadku ubezpieczenia składników majątku Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy może przedłużyć lub zawrzeć kolejną umowę ubezpieczenia w imieniu własnym lecz na rzecz ubezpieczonego, ze wskazaniem Banku jako uprawnionego do otrzymania sumy ubezpieczenia, w tym dokonania cesji praw wynikających z polisy na rzecz Banku i dokonać opłaty należnej składki obciążając z tego tytułu Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę, przy najbliższej płatności zobowiązań lub wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki.
6. Brak zwrotu przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę płatności, o których mowa w ust. 5 lit. b), dokonanych za niego przez Bank, traktowany jest jako brak spłaty zobowiązań – od kwoty tej naliczane są odsetki w wysokości ustawowej.
7. O zawarciu umowy ubezpieczenia/opłaceniu składki Bank niezwłocznie powiadomi Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę na piśmie.
8. W przypadku, gdy Kredytobiorca w terminie opisanym w ust. 1 nie zawiadomił Banku o zamiarze zmiany zakładu ubezpieczeń, a jednocześnie co najmniej do upływu okresu trwania ochrony wynikającej z umowy ubezpieczenia: 1) nie wywiązał się z obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej lub nie dostarczył do Banku dowodu uiszczenia tej składki, 2) nie udokumentował faktu zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia, opłacenia składki i wykonania obowiązków związanych z ustanowieniem skutecznej cesji wierzytelności wynikających z polisy na rzecz Banku - wówczas Bank wzywa Kredytobiorcę do opłacenia składki lub zawarcia umowy ubezpieczenia pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytowej.
9. W przypadku wystąpienia szkody w ubezpieczonym mieniu Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest obowiązany postępować stosownie do zasad opisanych w umowie przelewu (cesji) wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia, w szczególności zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o powstaniu szkody Ubezpieczyciela i Bank.

Oprocentowanie kredytu/pożyczki

§ 18

1. Kredyty/pożyczki w zależności od aktualnej oferty Banku mogą być oprocentowane:
 - 1) według stałej stopy procentowej określonej przez Zarząd Banku,
 - 2) według zmiennej stopy procentowej określonej przez Zarząd Banku,
 - 3) według zmiennej stopy procentowej (stopy bazowej) określonej przez Zarząd Banku powiększonej o marżę w wysokości określonej w Umowie,
 - 4) według zmiennej stopy procentowej równej zmiennej stawce WIBOR dla okresu 3 – miesięcznego, powiększonej o marżę w wysokości określonej w Umowie.
2. W przypadku kredytów oraz pożyczek, o których mowa w ust. 1 pkt 2) i 3) Bank – z zastrzeżeniem ust. 3 może dokonać zmiany tej stopy (w przypadku pożyczek zmiany stopy bazowej) tj. podwyższyć lub obniżyć oprocentowanie kredytu/pożyczki- bez wymogu wypowiedzenia warunków umowy kredytu/pożyczki w przypadku zmiany wysokości przynajmniej jednego lub kilku spośród podanych niżej czynników: 1) stopy referencyjnej, lombardowej, depozytowej, redyskonta weksli lub oprocentowania kredytu lombardowego, Narodowego Banku Polskiego, o co najmniej 0,1 punktu procentowego, 2) któregośkolwiek wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, (roczny lub kwartalny lub miesięczny) ogłaszanego przez Prezesa GUS, o co najmniej 0,1 punktu procentowego; 3) rentowności rocznych bonów skarbowych emitowanych przez Skarb Państwa o co najmniej 0,1 punktu procentowego; 4) stawki oprocentowania rynku międzybankowego WIBID 1M, 3M, 6M, 1Y lub stawki WIBOR 1M, 3M, 6M lub 1Y, obowiązującej na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca, o wartość co najmniej 0,1 jednego punktu procentowego - w stosunku do ich wartości, obowiązującej w dniu, w którym Bank ustalił lub poprzednio wprowadził zmianę stopy oprocentowania w Tabeli oprocentowania produktów bankowych w PBS, mającej zastosowanie do kredy-

- tu/pożyczki.
3. Podwyższenie oprocentowania kredytu może nastąpić nie więcej, niż o taką samą liczbę punktów procentowych, o jaką doszło do podwyższenia stawki procentowej, jednego z opisanych w ust. 2 wskaźników i w stosunku do ich wartości obowiązującej w dniu, w którym Bank poprzednio ustalił lub wprowadził zmianę stopy oprocentowania kredytu/pożyczki. Jeżeli doszło do zmiany więcej niż jednego wskaźnika, opisane go w ust. 2 lub gdy doszło do obniżenia i podwyższenia kilku wskaźników, Bank ma prawo do pozostawienia oprocentowania na tym samym poziomie lub ma prawo podwyższyć oprocentowanie w relacji do wskaźnika wybranego według pierwszeństwa wynikającego z opisanej w ust. 2 kolejności, w relacji do wskaźnika o największej procentowej wartości zmiany, lub w relacji do średniej procentowej wartości zmiany wskaźników, które uległy zmianie. Z zastrzeżeniem ust. 4, decyzja Banku o obniżeniu oprocentowania kredytu/pożyczki może być podjęta bez stosowania powyższych limitów takiej zmiany.
 4. Zmiana wysokości oprocentowania kredytu/pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 2) i 3) następuje z dniem określonym w uchwale Zarządu Banku w tej sprawie. Bank powiadamia Kredytobiorcę/ Pożyczkobiorcę oraz Poręczycieli, o zmianie wysokości oprocentowania, przed dniem wejścia zmiany w życie, w sposób wskazany przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę/Poręczyciela w pisemnej dyspozycji złożonej w Banku tj: 1) w formie wiadomości pisemnej przesłanej na adres do korespondencji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy/Poręczyciela albo doręczzonej mu osobiście lub 2) w formie wiadomości elektronicznej przesłanej na adres e-mail wskazany przez Kredytobiorcę/ Pożyczkobiorcę/Poręczyciela. Informację o zmianie oprocentowania Bank przekazuje Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy/Poręczycielowi na trwałym nośniku. Informacja o zmianie, zawiera określenie stopy oprocentowania, wysokości raty kredytu po dokonaniu zmiany oraz informację o liczbie i częstotliwości płatności rat, o ile ulegają one zmianie, a także pouczenie o prawie do wypowiedzenia umowy i jego skutkach, jeżeli Kredytobiorca/ Pożyczkobiorca nie wyraża zgody na dokonane zmiany. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca/ Poręczyciel, ma prawo w każdym czasie na piśmie, zmienić dyspozycję dotyczącą trybu informowania. W stosunku do innych niż poręczyciele osób, będących dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, Bank nie ma obowiązku powiadamiania o zmianie wysokości oprocentowania.
 5. Zmiana stawki oprocentowania kredytu/pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 4) będąca wynikiem zmiany stawki WIBOR, następuje automatycznie, w kwartalnych okresach kalendarzowych i obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału, tj. od dnia 1 stycznia, 1 kwietnia, i 1 lipca i 1 października każdego roku.
 6. W przypadku, gdy zmiana wysokości stopy oprocentowania jest wynikiem zmiany wysokości odsetek, o których mowa w art. 359 § 2¹ Kodeksu cywilnego, Bank przekazuje Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy zawiadomienie o zmianie, w sposób opisany w ust. 4 po zmianie wysokości odsetek.
 7. Odsetki naliczane są od kwoty kredytu/pożyczki w okresach miesięcznych za czas korzystania z kredytu/pożyczki tj. od dnia wypłaty kredytu/pożyczki do dnia poprzedzającego spłatę kolejnej raty.
 8. Dla obliczenia odsetek przyjmuje się, że rok liczy 365 a w latach przestępnych 366 dni, natomiast miesiąc rzeczywistą liczbę dni.
 9. Od kwoty kapitału niespłaconego w terminie (zadłużenia przeterminowanego) Bank nalicza odsetki za opóźnienie według zmiennej stopy procentowej, w wysokości stanowiącej dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, za okres od dnia wymagalności do dnia spłaty zadłużenia. Stopa odsetek ustawowych za opóźnienie jest równa stopie referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 5,5 punktów procentowych. Zmiana wysokości oprocentowania od zadłużenia przeterminowanego następuje wraz ze zmianą wysokości stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i nie wymaga zawiadomienia ani wypowiedzenia warunków umowy kredytu/pożyczki. Informację o zmianie wysokości oprocentowania od zadłużenia przeterminowanego Bank publikuje w placówkach Banku oraz na stronie internetowej www.pbsbank.pl.
 10. W przypadku braku Wskaźnika referencyjnego, stanowiącego podstawę obliczania oprocentowania udzielonego kredytu, Bank w terminie 14 dni od daty jego długotrwałego zawieszenia lub likwidacji zastosuje w miejsce dotychczasowego Wskaźnika referencyjnego, inny Wskaźnik referencyjny, spełniający łącznie następujące warunki:
 - 1) jest ustalany przez administratora, w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011,
 - 2) jest stosowany na rynku międzybankowym lub finansowym do ustalania oprocentowania depozytów w odnośnej walucie na okres 3 miesięcy (przy czym okres ten powinien odpowiadać okresowi przyjętemu dla ustalenia stopy referencyjnej), a w przypadku braku stosowania wskaźnika referencyjnego dla okresu wskazanego wcześniej, bierze się pod uwagę wskaźnik ustalany dla okresu najbardziej zbliżonego do dotychczas stosowanej stopy referencyjnej, oraz
 - 3) jest najbardziej zbliżony do dotychczasowego Wskaźnika referencyjnego w okresie ostatnich 3 lat spośród innych wskaźników referencyjnych spełniających warunki wskazane w pkt. 1) i 2) powyżej, a jeżeli dany wskaźnik referencyjny ustalany był w okresie krótszym – bierze się pod uwagę cały okres jego ustalania.
 11. Jeżeli żaden wskaźnik referencyjny, spełniający wymagania wymienione w ust. 10 nie będzie dostępny, Bank zastosuje w miejsce dotychczasowego Wskaźnika referencyjnego stawkę procentową odpowiadającą w stosunku rocznym kosztom finansowania udostępnionych przez Bank klientowi środków pieniężnych z dowolnego dostępnego źródła, jakie Bank może rozsądnie wybrać.

12. Nowy wskaźnik referencyjny lub stawka opisana w ust.11, będzie obowiązywać od 1-go dnia kwartału następującego po kwartale, w którym dotychczasowy Wskaźnik referencyjny ulegnie zawieszeniu lub likwidacji, bez konieczności wprowadzania zmian w Regulaminie.
13. O zmianie stopy oprocentowania, o której mowa w ust.10 – 12 Bank będzie informował Kredytobiorcę, stosownie do zasad opisanych w ust. 4, który stosuje się odpowiednio.

Splata kredytu/pozyczki

§ 19

1. Raty kredytu/pozyczki podlegają comiesięcznej spłacie łącznie z odsetkami, w terminach i w wysokości ustalonej według zasad określonych w umowie kredytu/pozyczki.
2. Kredytobiorca/Pozyczkobiorca na odrębny wniosek złożony w każdym czasie obowiązywania Umowy o kredyt/pozyczkę ma prawo do otrzymania w dowolnej placówce Banku, bezpłatnie harmonogramu spłaty.
3. W przypadku kredytów gotówkowych/konsolidacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1) dopuszcza się możliwość ustalenia karencji w spłacie kapitału kredytu na okres od 1 do 3 miesięcy, przy utrzymaniu w okresie karencji, obowiązku spłaty odsetek. Karencja ustalana jest na:
 - 1) wniosek Klienta składany przy zawarciu umowy – wówczas harmonogram spłaty kredytu, który uwzględnia okres karencji spłaty kapitału kredytu, a po upływie okresu karencji wskazuje ilość oraz wysokość rat kapitałowo - odsetkowych lub
 - 2) wniosek Kredytobiorcy składany w dowolnym okresie trwania Umowy kredytu gotówkowego/konsolidacyjnego, przy czym nie później niż przed upływem okresu kredytowania, równego okresowi wnioskowanej karencji, powiększonemu o taką ilość miesięcy, które pozwolą na spłatę kapitału nieobsługiwanego w okresie karencji, przy uwzględnieniu zdolności kredytowej Klienta.
4. Karencja przyznawana w trakcie Umowy o kredyt gotówkowy/konsolidacyjny, nie powoduje wydłużenia okresu kredytowania. Nie spłacony w okresie karencji kapitał kredytu zwiększa wysokość wszystkich rat kapitałowych, spłacanych po upływie okresu karencji. W okresie karencji Kredytobiorca spłaca Bankowi jedynie należne odsetki.
5. Warunkiem ustalenia karencji w spłacie kapitału kredytu jest posiadanie przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty rat kredytu powiększonych o kapitał niespłacony w okresie karencji a także brak opóźnień w spłacie zobowiązań wobec Banku oraz innych banków, dłuższych niż 1 miesiąc.
6. Karencja, o której mowa w ust. 3 – 5 może być ustalona nie więcej niż jeden raz w czasie trwania umowy o kredyt.
7. Karencja wchodzi w życie z dniem podpisania przez strony Aneksu do umowy kredytowej.
8. Z zastrzeżeniem opisanych w Regulaminie wyjątków, wpłaty na poczet spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytowej/o pożyczkę zaliczane są przez Bank w następującej kolejności: koszty, prowizje i opłaty związane z obsługą kredytu/pozyczki, odsetki z tytułu należności przeterminowanych, zaległe odsetki umowne, bieżące odsetki umowne, niespłacony w terminie kredyt/pozyczka, bieżąca rata kapitału.
9. Kredytobiorca/Pozyczkobiorca, w zależności od złożonych dyspozycji, może dokonywać spłaty kredytu/pozyczki:
 - 1) w formie dyspozycji przelewów lub wpłat kierowanych na rachunek kredytowy/rachunek pożyczki,
 - 2) w formie zlecenia obsługi spłaty kredytu/pozyczki w ciężar rachunku bankowego prowadzonego dla Kredytobiorcy/Pozyczkobiorcy przez Bank, i wówczas spłaty mogą być kierowane na rachunek bankowy Kredytobiorcy/Pozyczkobiorcy wskazany do obsługi zadłużenia,
 - 3) w formie opcji spłaty kredytu/pozyczki, oferowanej jako funkcja usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank. Zasady dokonywania spłat przy pomocy usług bankowości elektronicznej określają właściwe umowy oraz Regulamin wykonywania tych usług.
10. Do wyboru Kredytobiorcy/Pozyczkobiorcy dokonywanego poprzez wybór jednej z alternatyw w treści Umowy kredytowej/umowy pożyczki, pozostawia się następujące sposoby spłaty kredytu/pozyczki (kapitału i odsetek):
 - 1) w ratach kapitałowych równych w całym okresie spłaty i odsetkach w wysokości malejącej stosownie do wysokości zadłużenia (w ratach malejących), lub
 - 2) w ratach kapitałowo – odsetkowych równych w okresie obowiązywania danej stopy procentowej, na które składają się pełne należne odsetki za okres od dnia uruchomienia kredytu/pozyczki do terminu pierwszej spłaty, a w kolejnych okresach pełne należne odsetki za okres 1 miesiąca, oraz część kapitału w wysokości różnicy pomiędzy stawką należnych odsetek za ten okres, a wysokością całej raty kapitałowo – odsetkowej (w ratach annuitetowych). Jeżeli długość okresu od dnia uruchomienia kredytu do dnia spłaty pierwszej raty powoduje, że kwota należnych odsetek za ten okres jest wyższa niż wysokość całej raty, rata za ten okres ma charakter odsetkowy i pokrywa wyłącznie kwotę należnych odsetek.
11. Za datę spłaty zobowiązań z tytułu kredytu/pozyczki przyjmuje się datę wpływu środków na rachunek kredytowy/rachunek pożyczki Banku.
12. Jeżeli termin spłaty kredytu/pozyczki przypadnie w dniu ustawowo wolnym od pracy, spłata dokonana w pierwszym dniu roboczym, następującym po tym dniu uważana jest za dokonaną w terminie.

§ 20

1. Kredytobiorca/Pozyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części kredytu/pozyczki przed terminem określonym w Umowie, bez konieczności wcześniejszego informowania Banku

- o zamiarze dokonania spłaty, w oparciu o stosowną dyspozycję spłaty, przekazaną Bankowi zgodnie z postanowieniami Umowy i Regulaminu.
2. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, nie złoży stosownej dyspozycji dotyczącej spłaty całości lub części kredytu/pożyczki zgodnie z postanowieniami § 20 i 21, lub nie zachodzi przypadek opisany w ust.3, wówczas:
 - 1) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z prowadzonego przez Bank rachunku bankowego w ramach zlecenia obsługi spłaty kredytu/pożyczki, każda wpłata kierowana na rachunek kredytowy (w formie przelewu, wpłaty dokonywanej w innym banku, lub przy wykorzystaniu opcji spłaty kredytu w ramach usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank na mocy odrębnych umów), zostanie automatycznie zaliczona w dniu wpływu środków do Banku, bezpośrednio na rachunek kredytowy na poczet spłaty ewentualnych kosztów i odsetek należnych do tego dnia, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki. Wówczas odsetki za okres od daty wpływu środków do Banku, do wyznaczonego dnia spłaty najbliższej raty, zostaną pobrane z rachunku bankowego w dniu wymagalności raty, przy czym w przypadku rat malejących będą to odsetki naliczone od bieżącego salda kapitału kredytu/pożyczki, a w przypadku rat annuitetowych będą to odsetki w wysokości wynikającej z obowiązującego harmonogramu wg stanu na dzień wymagalności raty pomniejszone o odsetki naliczone i zapłacone w dniu wpływu środków na rachunek kredytowy - wówczas powstała nadpłata odsetek zostanie zwrócona na rachunek bankowy w chwili całkowitego rozliczenia kredytu/pożyczki,
 - 2) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z prowadzonego przez Bank rachunku bankowego w ramach zlecenia obsługi spłaty kredytu/pożyczki, każda wpłata kierowana na ten rachunek bankowy przed terminem płatności raty, jest na nim księgowana w dniu wpływu do Banku. Spłata kredytu/pożyczki następuje wówczas w dniu wymagalności raty kredytu/pożyczki, poprzez automatyczne obciążenie rachunku bankowego kwotą wymagalnej raty, w wysokości określonej zgodnie z Umową,
 - 3) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z wyodrębnionego rachunku przeznaczonego do obsługi zadłużenia, każda wpłata kierowana przed terminem płatności raty na rachunek kredytowy (w formie przelewu lub wpłaty dokonywanej w innym banku), jest księgowana na wyodrębnionym rachunku przeznaczonym do obsługi zadłużenia, w dniu wpływu do Banku. Spłata kredytu/pożyczki następuje wówczas w dniu wymagalności raty kredytu/pożyczki, poprzez automatyczne obciążenie rachunku przeznaczonego do obsługi zadłużenia, kwotą wymagalnej raty, w wysokości określonej zgodnie z Umową.
 3. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, może złożyć w Banku pisemne oświadczenie o rezygnacji z obsługi spłaty kredytu/pożyczki spłacanego w ratach malejących, przy użyciu rachunku. Jeżeli Bank zaakceptuje takie oświadczenie, każda wpłata kierowana na rachunek kredytowy/pożyczki w tym przy użyciu usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank, bez względu na jej wysokość, zostaje zaliczona przez Bank w dacie jej wpływu do Banku na poczet spłaty ewentualnych kosztów, odsetek narosłych do dnia wpłaty a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu. Wówczas odsetki, które narosną od daty powyższej spłaty, do terminu płatności raty, podlegają spłacie w terminie ich wymagalności zgodnie z umową kredytową. W przypadku braku spłaty tych odsetek, lub kapitału kredytu/pożyczki, w kwocie wymagalnej zgodnie z Umową, zadłużenie z tego tytułu staje się należnością przeterminowaną.
 4. W przypadku spłaty całości lub części kredytu/pożyczki przed terminem określonym w Umowie, całkowity koszt kredytu/pożyczki ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania Umowy, chociażby Kredytobiorca/ Pożyczkobiorca poniósłby je przed spłatą.
 5. Bank obowiązany jest rozliczyć się z Kredytobiorcą/Pożyczkobiorcą w terminie 14 dni od dnia dokonania przedterminowej spłaty całości kredytu/pożyczki.
 6. Całkowita spłata kredytu/pożyczki, jeżeli nie została zrealizowana automatycznie zgodnie z ust. 2 pkt 1), wymaga dla swej skuteczności złożenia osobistej dyspozycji w placówce Banku albo dyspozycji telefonicznej bądź przekazanej faxem, na numer Oddziału Banku udzielającego kredytu/pożyczki, zawierającej co najmniej oznaczenie Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, miejsca zamieszkania Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy oraz numer Umowy lub numer rachunku kredytowego/pożyczki, oraz jednoznacznie polecającej Bankowi zaksięgowanie całkowitej spłaty kredytu/pożyczki. Całkowita spłata dokonywana na mocy dyspozycji składanej faxem lub telefonicznie, może być zrealizowana wyłącznie z tych środków pieniężnych, które wpłynęły do Banku przed lub wraz ze złożeniem takiej dyspozycji, w formie wpłaty gotówkowej lub przelewu, kierowanych na rachunek kredytowy/pożyczkowy i w wysokości wystarczającej do dokonania całkowitej spłaty kredytu/pożyczki. Bank w dacie określonej przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę spłaca kredyt/pożyczkę, zgodnie z kolejnością opisaną w § 19 ust. 8, ze środków skierowanych na spłatę kredytu/pożyczki.
 7. W przypadku dyspozycji składanej osobiście w placówce Banku, spłata może być zrealizowana w formie wpłaty gotówkowej kierowanej na rachunek kredytowy/pożyczkowy, lub w formie przelewu środków, z dowolnego rachunku bankowego, do dysponowania którym jest uprawniona osoba składająca dyspozycję.
 8. W przypadkach opisanych w ust. 2 pkt 2 i 3, Umowa nie przewiduje gwarancji spłaty całkowitej kwoty kredytu/pożyczki wypłaconej na jej podstawie.

§ 21

1. W przypadku kredytu/pożyczki obsługiwanego/jej w ratach malejących, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo dokonać częściowej spłaty (nadpłaty) kredytu/pożyczki, którą Bank w zależności od treści dyspozycji:
 - 1) zaliczy na poczet ewentualnych kosztów, odsetek wyliczonych wg stanu na dzień wymagalności najbliższej raty kredytu/pożyczki, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki. W takim wy-

- padku za okres do dnia, w którym suma należnych zgodnie z umową rat kapitałowych wyczerpie kwotę dokonanej nadpłaty zaliczonej na niewymagalny kapitał kredytu/pożyczki, Kredytobiorca/ Pożyczkobiorca jest zobowiązany do spłaty bieżących rat odsetkowych, w terminach określonych zgodnie z harmonogramem, a po upływie tego okresu, do spłaty dalszych spłat rat kapitałowo – odsetkowych w pełnej wysokości i zgodnie z umową kredytową/umową pożyczki. Dokonywanie dalszych nadpłat jest dopuszczalne i wymaga ponownego złożenia dyspozycji, lub
- 2) zaliczy częściowo na poczet rat odsetkowych należnych za kolejne okresy, w terminach ich płatności, przy przyjęciu za podstawę tego wyliczenia aktualnej na dzień nadpłaty stopy procentowej kredytu/pożyczki oraz jednorazowym zaliczeniu pozostałej kwoty nadpłaty, na poczet kapitału kredytu/pożyczki.
2. W przypadku kredytu/pożyczki obsługiwanego w ratach malejących lub w ratach annuitetowych, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo dokonać częściowej spłaty (nadpłaty) kredytu/pożyczki, którą Bank w zależności od treści dyspozycji:
- 1) zaliczy na poczet ewentualnych kosztów i odsetek wyliczonych wg stanu na dzień dokonywania spłaty, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki, oraz bez konieczności zawierania aneksu, dokona przeliczenia wysokości pozostałych rat kapitałowo – odsetkowych, przy zachowaniu dotychczasowego okresu kredytowania/korzystania z pożyczki określonego w Umowie, wręczając Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy zaktualizowany harmonogram spłat, lub
 - 2) zaliczy na poczet ewentualnych kosztów i odsetek wyliczonych wg stanu na dzień dokonywania spłaty, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki, oraz zawrze z Kredytobiorcą/ Pożyczkobiorcą aneks do umowy, na mocy którego zostanie skrócony okres kredytowania/korzystania z pożyczki i przy uwzględnieniu tego okresu ustalona zostanie nowa wysokość rat kapitałowych. Okres kredytowania/korzystania z pożyczki zostanie ustalony zgodnie z wnioskiem Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, o ile Kredytobiorca/Pożyczkobiorca będzie posiadał ustaloną przez Bank zdolność kredytową do obsługi rat w wysokości wynikającej z przyjętego okresu. Przy zawarciu aneksu Bank wręczy Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy nowy harmonogram spłat. W przypadku podpisania aneksu, za zawarcie aneksu oraz sporządzenie nowego harmonogramu spłat, Bank nie pobiera opłat.
3. Dyspozycja, o której mowa w ust.1 pkt 1 może być złożona osobiście w dowolnej placówce Banku, albo przekazana w formie telefonicznej bądź faxem, na numer Oddziału Banku udzielającego kredytu/pożyczki, zawierającej co najmniej oznaczenie Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, miejsca zamieszkania oraz numer Umowy lub numer rachunku kredytowego/pożyczki oraz jednoznacznie polecającej Bankowi zaksięgowanie dokonanej nadpłaty na poczet kredytu/pożyczki do dnia wymagalności najbliższej raty. Pozostałe dyspozycje opisane w ust. 1 lub 2, mogą być złożone wyłącznie osobiście, w dowolnej placówce Banku.
4. Częściowa spłata kredytu/pożyczki, dokonywana na mocy dyspozycji złożonej osobiście w placówce Banku może być zrealizowana w formie wpłaty gotówkowej, przelewu lub w ciężar środków wpłaconych na poczet spłaty kredytu/pożyczki, przed lub wraz ze złożeniem dyspozycji. Częściowa spłata kredytu/pożyczki, dokonywana na mocy dyspozycji składanej telefonicznie lub faxem, może być zrealizowana wyłącznie z tych środków pieniężnych, które wpłynęły do Banku przed lub wraz ze złożeniem takiej dyspozycji, w formie wpłaty gotówkowej lub przelewu, kierowanych na rachunek kredytowy/pożyczki.

Postępowanie w przypadku nieterminowej spłaty kredytu/pożyczki

§ 22

1. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą raty kredytu/pożyczki, gdy kwota wpłaty jest niższa od ustalonej zgodnie z umową lub gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą całości kredytu/pożyczki w związku z wypowiedzeniem lub odstąpieniem od umowy kredytu/pożyczki, Bank pobiera odsetki karne od należności przeterminowanych, za każdy dzień opóźnienia, w wysokości opisanej w § 18 ust. 9.
2. Odsetki karne od należności przeterminowanych za opóźnienie, naliczane są od dnia wymagalności do dnia spłaty zadłużenia.
3. W przypadku niespłacenia w terminie określonym w umowie całości lub części raty kapitału i/lub odsetek Bank może wysłać do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy pisemne upomnienie do uregulowania zobowiązania w nieprzekraczalnym terminie 7 dni licząc od daty doręczenia upomnienia. Wysłanie upomnienia może nastąpić nie więcej niż 2 razy po powstaniu zaległości.
4. W przypadku niespłacenia – w terminie określonym w umowie co najmniej dwóch pełnych rat kredytu/pożyczki, Bank wzywa Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę do uregulowania zobowiązania w nieprzekraczalnym terminie 7 dni licząc od daty doręczenia wezwania po rygorem wypowiedzenia umowy kredytu/pożyczki. Bank wysyła wezwanie nie więcej niż 2 razy po powstaniu takiej zaległości.
5. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ponosi koszty sądowe oraz koszty postępowania egzekucyjnego w wysokości wynikającej z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

§ 23

1. Umowa o kredyt/pożyczkę może zostać rozwiązana: 1) przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę - w każdym czasie, bez podania przyczyn z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, 2) przez Bank, w przypadkach opisanych w ust. 3 i 4 – z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, 3) w każdym czasie za porozumieniem stron.
2. Wypowiedzenie umowy następuje na piśmie.
3. Bank może wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki w przypadku niedotrzymania terminów płatności dwóch kolejnych rat kredytu/pożyczki, w pełnej wysokości, po uprzednim co najmniej jednym wezwaniu, o którym mowa w § 22 ust. 3.

4. W przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę warunków udzielenia kredytu/pożyczki, w przypadku wykorzystania kredytu na cel inny niż określony w umowie, złożenia w celu uzyskania kredytu/pożyczki dokumentów nierzetelnych lub fałszywych bądź złożenia oświadczeń niezgodnych ze stanem rzeczywistym, niedotrzymania warunków umów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki, lub w przypadku utraty zdolności kredytowej przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę - Bank może wypowiedzieć Umowę lub obniżyć kwotę kredytu/pożyczki.
5. Termin wypowiedzenia Umowy liczony jest od daty doręczenia wypowiedzenia. Obniżenie kwoty kredytu/pożyczki wywołuje skutek w dniu doręczenia Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy oświadczenia o obniżeniu kwoty kredytu/pożyczki.
6. Kwota kredytu/pożyczki wraz z odsetkami staje się wymagalna następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia.
7. Bank zawiadamia o wypowiedzeniu Poręczycieli/Przystępujących do długu oraz inne osoby będące dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia kredytu/pożyczki przesyłając im kopie wypowiedzenia wraz z wezwaniem do spłaty zadłużenia za kredytobiorcę/pożyczkobiorcę.
8. Koszty związane z ewentualnym zaspokojeniem się Banku z przedmiotu zabezpieczenia, ponosi Kredytobiorca/Pożyczkobiorca.

Postanowienia końcowe

§ 24

1. Spłata całości zobowiązań z tytułu kredytu/pożyczki powoduje wygaśnięcie umowy kredytu/pożyczki i umów ustanawiających zabezpieczenie; weksle przyjęte jako zabezpieczenie spłaty kredytu Bank zwraca Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wzywając go na piśmie do ich odbioru w Banku lub przesyłając przekreślony weksel listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres wskazany do korespondencji.
2. W przypadku, gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, w terminie trzech miesięcy od doręczenia mu wezwania do odbioru weksla, nie zgłosi się po odbiór weksli lub zwrócona do Banku zostanie nieodebrana korespondencja, o której mowa w ust. 1 Bank dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla.

§ 25

1. W przypadku Umowy kredytu wiążanego, rozwiązanie umowy na nabycie towaru lub usługi, w trybie innym niż w związku z odstąpieniem od umowy przyznanym na mocy przepisów prawa, nie ma wpływu na treść i zakres zobowiązania Kredytobiorcy do zwrotu kredytu wraz z odsetkami w umownych terminach spłaty.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Kredytobiorca jest uprawniony do spłaty kredytu w całości lub w części przed umownym terminem spłaty, na zasadach określonych w Umowie.
3. W przypadku skorzystania przez Kredytobiorcę z uprawnień, o których mowa w ust.1, Pośrednik stosownie do dyspozycji Kredytobiorcy, jest zobowiązany wobec Kredytobiorcy i Banku, do przelania na rachunek kredytowy Banku kwoty stanowiącej równoważność roszczenia Kredytobiorcy o zwrot ceny nabycia towarów lub usług, na poczet spłaty zadłużenia kredytowego.

§ 26

1. Z zastrzeżeniem ust.3, Bank nie ponosi odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nabycia towarów usług, ani z tytułu gwarancji czy rękojmi za wady przedmiotu umowy.
2. W szczególności reklamacje wnoszone z powyższych tytułów do Pośrednika lub sprzedawcy nie mają wpływu na obowiązek terminowego spłacania należności wobec Banku.
3. W przypadku Umów o kredyt wiązany, jeżeli sprzedawca lub usługodawca nie wykonał lub nienależycie wykonał zobowiązanie wobec Kredytobiorcy, a żądanie przez Kredytobiorcę wykonania tego zobowiązania nie było skuteczne, Kredytobiorcy przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń o wykonanie tego zobowiązania od Banku. W takim przypadku, odpowiedzialność Banku jest ograniczona do wysokości udzielonego Kredytu.

§ 27

1. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca zobowiązuje się do niezwłocznego informowania Banku na piśmie o zmianie nazwiska i adresu. Wszelka korespondencja przesyłana jest na ostatnio podany Bankowi adres zamieszkania lub adres do korespondencji, o ile taki został wskazany chyba, że Bankowi znane jest aktualne miejsce zamieszkania lub pobytu Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.
2. Wszelkie zawiadomienia lub oświadczenia zawarte w korespondencji przesyłanej przez Bank, uważa się za doręczone z chwilą, gdy doszły do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy w taki sposób, że mógł się on zapoznać z ich treścią.
3. W przypadku wysłania korespondencji pocztą, doręczenie jest dokonywane na zasadach określonych w przepisach prawa powszechnego regulujących działalność pocztową.

§ 28

1. Niniejszy Regulamin jest wręczany Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy przed zawarciem Umowy. Powyższą zasadę stosuje się odpowiednio do osób ustanawiających prawne zabezpieczenie spłaty kredytu, którym wręcza się wzór umowy ustanawiającej zabezpieczenie przed jej podpisaniem.
2. Bank ma prawo do zmiany treści Regulaminu lub wprowadzenia nowego regulaminu w trakcie trwania Umowy, w następujących przypadkach: 1) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub przepisów dotyczących Banku, w tym zmian orzecznictwa sądowego, dotyczącego wykładni tych przepisów - w zakresie wynikającym z tych zmian, 2) konieczności dostosowania regulaminu do wymogów wynikających z decyzji, zaleceń oraz rekomendacji wydawanych przez Komisję Nadzoru Finansowego lub inne organy, w zakresie wynikającym z tych decyzji, zaleceń oraz rekomendacji, 3) zmian systemów informacyjnych w Banku - w zakresie wynikającym z tych zmian, 4) rozwiązania lub zmian zasad realizacji,

umów zawartych przez Bank lub na rzecz Banku z podmiotami, za pośrednictwem których lub przy udziale których, Bank wykonuje czynności związane z zawarciem lub realizacją Umowy - w zakresie wynikającym z nowych lub zmienionych umów zawartych z takimi podmiotami, 5) zmiany zakresu, formy lub warunków czynności dotychczas realizowanych przez Bank na mocy umowy, bądź wprowadzeniu nowych czynności, będącej wynikiem dostosowania oferty Banku do usług banków konkurencyjnych lub będącej wynikiem zmian oferty Banku dotyczącej usług wynikających z Umowy, dedykowanej do wszystkich klientów Banku, 6) w przypadku zmian warunków rynkowych polegających na zaprzestaniu publikowania lub istotnej zmianie zasad ustalania Wskaźników referencyjnych, mających zastosowanie do oprocentowania Kredytu – w zakresie wprowadzenia innych zasad oprocentowania kredytu/pożyczki (dotyczy kredytów/pożyczek oprocentowanych w oparciu o Wskaźnik referencyjny). Zmiana regulaminu lub wprowadzenie nowego regulaminu obowiązującego Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę w oparciu o przesłanki wymienione w pkt. 4 lub 5 nie będzie dotyczyła uprzednio wymagalnych zobowiązań Banku i wynikających z tego uprawnień Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy.

3. W przypadku zmiany treści Regulaminu lub wprowadzenia nowego Regulaminu w trakcie trwania umowy, a także w przypadku zmiany stawek opłat lub prowizji, Bank informuje Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę o zmianach w sposób przez niego wskazany w pisemnej dyspozycji złożonej w Banku tj: 1) w formie wiadomości pisemnej przesłanej na adres do korespondencji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy albo doręczonej mu osobiście lub 2) w formie wiadomości elektronicznej przesłanej na adres e-mail wskazany przez Kredytobiorcę/ Pożyczkobiorcę, lub 3) w drodze udostępnienia przez Bank komunikatu dostępnego na stronie internetowej Banku, po zalogowaniu się do usługi bankowości elektronicznej świadczonej przez Bank tj. usługi PBSBank24, gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest Użytkownikiem usługi bankowości elektronicznej PBSBank24. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, ma prawo w każdym czasie na piśmie, zmienić dyspozycję dotyczącą trybu informowania.
4. Zmiana Regulaminu lub stawek opłat i prowizji jest wiążąca dla Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, jeżeli w terminie 14 dni od daty, w której informacja o zmianie doszła do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, w taki sposób, że mógł zapoznać się z jej treścią, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie złoży Bankowi oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia lub równoznacznego z nim oświadczenia o braku akceptacji zmian, o czym Bank pouczy w przekazanym Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy zawiadomieniu o zmianie.

§ 29

1. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Regulaminie mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, bankowego oraz obowiązującej Ustawy o kredycie konsumenckim.
2. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo złożyć reklamację i zgłosić w niej zastrzeżenia dotyczące wszelkich usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności: 1) osobiście w każdej placówce Banku obsługującej klientów, 2) przesyłką pocztową na adres korespondencyjny Banku, 3) telefonicznie pod numerem Biura Obsługi Klienta: 801 372 772 lub +48 13 46 55 750, 4) pocztą elektroniczną na adres Biura Obsługi Klienta bok@pbsbank.pl. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca będący użytkownikiem Usługi PBSBank24 może również złożyć reklamację po zalogowaniu się do tej usługi, wybierając zakładkę „Wiadomości”. Reklamacja może być złożona w formie: 1) pisemnej – osobiście w placówce Banku obsługującej klientów albo przesyłką pocztową wysłaną na adres korespondencyjny Banku, 2) ustnej – telefonicznie pod numerem Biura Obsługi Klienta lub osobiście do protokołu podczas wizyty w placówce Banku, 3) elektronicznej – za pośrednictwem wiadomości e-mail lub usługi PBSBank24. Wraz ze składaną reklamacją Kredytobiorca/Pożyczkobiorca powinien dostarczyć do Banku dokumenty wykazujące jej zasadność – o ile takie posiada. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy jej rzetelne rozpatrzenie. Na wniosek Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy Bank może potwierdzić złożenie reklamacji w trybie z nim uzgodnionym. Bank udziela odpowiedzi na reklamację w formie pisemnej: 1) listem poleconym wysłanym na adres korespondencyjny Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy albo 2) pocztą elektroniczną na adres e-mail zarejestrowany w systemie Banku lub podany w treści reklamacji, pod warunkiem, że Kredytobiorca/Pożyczkobiorca wnioskował o udzielenie odpowiedzi w tej formie. Bank udziela odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, Bank w informacji przekazywanej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy: 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia, 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy, 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia jej otrzymania. W trakcie rozpatrywania reklamacji Bank może zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia, dokumenty lub weryfikację i pisemne potwierdzenie zebranych dokumentów. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może: 1) zwrócić się do Zarządu Banku o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie 30 dni od daty otrzymania odpowiedzi, 2) zwrócić się o pomoc do organizacji konsumenckich (Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta), 3) skorzystać z instytucji mediacji albo sądu polubownego przed Arbitrem Bankowym przy Związku Banków Polskich i/lub przed Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego, 3) wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego, 4) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.
3. Po wyczerpaniu procedury reklamacyjnej, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo złożyć wniosek o przeprowadzenie postępowania polubownego. Spory powstałe pomiędzy Kredytobiorcą/Pożyczkobiorcą a Bankiem mogą być rozstrzygane według wyboru Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy: 1) w drodze polubownej w trybie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przy Rzeczniku Finansowym zgodnie z

ustawą o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich z dnia 23 września 2016 roku, na zasadach opisanych na stronie internetowej www.rf.gov.pl, 2) w drodze polubownej w trybie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przed Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z ustawą o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich z dnia 23 września 2016 roku, na zasadach opisanych na stronie internetowej www.knf.gov.pl.

4. Bank informuje, że organem nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumenta jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Organem nadzoru nad działalnością Banku jest Komisja Nadzoru Finansowego.

Regulamin obowiązuje od dnia 21 stycznia 2019 r.

**Zarząd
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego**